

Antti Lindtman sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä järjestöjen työllistämisprojektien palkkatukeen (15 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Suomessa on paljon tekemätöntä työtä. Kolmas sektori ja siinä erilaiset järjestöt ovat usein vaikeuksissa varsinaisessa toiminnassaan liian vähäisen henkilöstön takia. Järjestötoiminta professionalisoituu samoin kuin muukin yhteiskunta. Etenkin sosiaaliset auttamisjärjestöt ja liikuntajärjestöt ohjaus- ja neuvontatoimintoihin perustuvat hyvin usein talkoo- tai oto-työvoimaan.

Välityömarkkinoiden idea on, että ne toimivat siirtymänä vaikean työttömyyden ja avointen työmarkkinoiden välissä. Joidenkin ihmisten kohdalla ne voivat olla pysyvä vaihtoehto. Välityömarkkinoilla työllistetään pitkäaikaistyöttömiä ja samalla voidaan tukea asiakkaiden hyvinvointia mm. ikääntyneiden kotona asumista esimerkiksi sotaveteraanien kotiaavulla, siivouspalveluilla, omakotitalkkareilla, ym.

Säätiöt ja yhdistykset työllistävät pitkään työttömänä olleista merkittävän määrän verrattuna markkinaehtosiin yrityksiin.

Työvoimapolitiikan tulokseksi odotetaan työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Sinne eivät kuitenkaan kaikki yllä nykyisillä mm. työvoiman tuottavuus- ja tulosodotuksilla. Kolmas sektori painottaa omissa toiminnoissaan sosiaalisia näkökulmia. Julkisin varoin tuettu työllistämistoiminta antaa niille mahdollisuuden joustaa tuottavuus- ja tulosodotuksista. Niiden työllistämistoimintaan liittyy usein muutakin tukea sekä ennen että jälkeen palkkatuettua jaksoa. Osa toiminnasta tukee pitkään työttömänä olleiden ihmisten arjen hallintaa.

Tarpeellista hyvinvointia lisäävää on loputon määrä markkinoiden tarjonnan ulkopuolella; esimerkiksi pienimuotoista kotiapua, kaupassakäyntiä, lehtienharavointia, lumenluontia, lastenhoitoa, näkövammaisten lukupalvelua, ym.

Työ on satunnaista eikä sille ole kaupallisia tarjoajia tai asiakkaiden maksukyky ei yllä markkinahintaiseen palveluun. Osa näistä markkinoiden ulkopuolisista tehtävistä hoituu naapuriavun kautta tai valitettavasti myös pimeillä työmarkkinoilla.

Lisäksi on työ, joka sinänsä kuuluu julkisen palveluvelvoitteen henkeen, mutta johon ei löydy työvoimaa tai sitä ei ole varaa teettää julkisin varoin. Tällaista työtä voi olla esimerkiksi vanhusten laitoshoidossa vanhusten ulkoiluttaminen, heille lukeminen ja seuran pitäminen. Osa ympäristöstä tai kierrätystoiminnasta voi hyvin olla välityömarkkinoiden kontolla.

Talousarvioaloite TAA 246/2016 vp

Työn roolin uudelleenajattelu ja -organisointi on tarpeen, jotta hyvinvointia lisäävä työ ja työttömyyden hoito saadaan toimimaan. Tässä työssä voidaan hyödyntää hankintalain uudistamista.

Pitkäaikaistyöttömyyden taltuttamiseksi tulee rakentaa tietoisesti avustavan työvoiman joukkoja, jotka voivat olla välityömarkkina-luonteisia.

Työn uudelleenorganisointi tehdään järjestelmällisesti ja työntekijäjärjestöjen kanssa neuvotellen. Uudelleenorganisoitu työ ei tarkoita ammattitaitovaatimuksista lipsumista. Kyse on siitä, että mietitään, mitkä tehtävät voidaan eriyttää nykyisistä ammattilaisten tehtävistä avustaviksi tehtäviksi, jotta osaavampi työvoima voi keskittyä ydintehtäväänsä.

Ikääntyminen tuo mukanaan monia palvelutarpeita, joihin yhteiskunnalla ei ole nykymekanismeilla varaa ja joihin palveluntarvitsijoilla ei ole varaa markkinaehtoisesti. Näissä toiminnoissa yhdistetään tietoisesti välityömarkkinat ja yhteinen hyvä.

Ikääntyneiden ja vammaisten tukien pitkäkestoinen käyttö mahdollistetaan ilman byrokratiaa. On tarpeen selkiyttää kriteereitä, joilla vammaisten palkkatuen voi myöntää pysyvästi.

Järjestöissä on olemassa paljon organisointikykyä ja valmiuksia viedä läpi vaativiakin projekteja tuloksekkaasti. Työllistämisessä järjestöt ovat alikuormitettu voimavara. Liiallinen byrokratia suhteessa saatuun tukeen ja tuen pituuden sekä tason alttius jatkuville muutoksille on monissa ruhonjuuritason järjestöissä koettu järkevän, järjestön lähtökohdista mielekkään työllistämisen esteeksi.

Järjestöt luovat osallisuutta ja kasvattavat kansalaistaitoja. Ne kykenevät yhdistämään oman toimintansa työllistämisen ja maahanmuuttajien kotouttamisen koko yhteiskuntaa palvelevaksi hyväksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 15 000 000 euroa momentille 32.30.51 järjestöjen työllistämisen- ja kotouttamisprojekteihin.

Talousarvioaloite TAA 246/2016 vp

Helsingissä 30.9.2016

Antti Lindtman sd
Lauri Ihalainen sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Ville Skinnari sd
Maria Guzenina sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Pia Viitanen sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Tuula Haatainen sd
Antti Rinne sd
Timo Harakka sd
Riitta Myller sd
Mika Kari sd
Sirpa Paatero sd
Tarja Filatov sd
Anneli Kiljunen sd
Maria Tolppanen sd
Jukka Gustafsson sd
Katja Taimela sd
Sanna Marin sd
Ilmari Nurminen sd
Susanna Huovinen sd
Satu Taavitsainen sd
Joona Räsänen sd
Ilkka Kantola sd